

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **I. S.**, zastoupen Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Dušní 10, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje**, se sídlem Pražská 558, České Budějovice, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 11. 2015, č. j. KRPC-166812-24/ČJ-2015-020023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 1. 2016, č. j. 10 A 1/2016-19,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 1. 2016, č. j. 10 A 1/2016 - 19, **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, ze dne 27. 11. 2015, č. j. KRPC-166812-24/ČJ-2015-020023, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti částku 20.570 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Jindřicha Lechovského, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím zajistila žalobce podle § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem jeho předání podle nařízení

Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“).

[2] Žalobce proti rozhodnutí žalované brojil správní žalobou, kterou Krajský soud v Českých Budějovicích napadeným rozsudkem zamítl jako nedůvodnou. Soud uvedl, že absence objektivních kritérií nebezpečí útěku cizince sice představuje mezeru v zákoně, avšak tu lze vyplnit prostřednictvím interpretace. Proto měla žalovaná možnost dovodit naplnění pojmu vážného nebezpečí útěku vlastním uvážením. Žalovaná zdůvodnila, z jakých důvodů shledala, že v případě stěžovatele existuje reálné nebezpečí útěku. Za situace, kdy stěžovatel odmítl spolupracovat se správními orgány a výslovně prohlásil, že hodlá pokračovat v cestě do Paříže a nechce se vrátit do Španělska, je nebezpečí útěku reálné, pokud by nedošlo k jeho zajištění. Krajský soud rovněž uvedl, že setrvání na striktním výkladu čl. 2 písm. n) nařízení Dublin III s tím, že vnitrostátní právní úprava neobsahuje objektivní kritéria nebezpečí útěku cizince, v důsledku čehož by čl. 28 odst. 2 téhož nařízení nebyl aplikovatelný. To by vedlo k praktické rezignaci na cíle nařízení Dublin III a *de facto* k uvolnění cesty zajištěným cizincům do Schengenského prostoru do jimi zvolené evropské destinace. Soud si byl vědom podané předběžné otázky, nicméně k tomu konstatoval, že aplikace § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je možná v případě akceptovatelné interpretace relevantní právní úpravy.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Namítl, že se krajský soud dopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky týkající se aplikace § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, resp. výkladu pojmu „vážné nebezpečí útěku“ ve smyslu čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III. Stěžovatel se domnívá, že v případě zjevné nejasnosti v aplikovatelnosti § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nepřipadá v úvahu volba výkladu, který favorizuje zásah do jeho základních práv. S ohledem na skutečnost, že byla položena předběžná otázka Soudnímu dvoru Evropské Unie, a tedy nelze s jistotou tvrdit, že je výklad § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců jasný, měl se krajský soud přiklonit k výkladu ve prospěch stěžovatele. Proto navrhl zrušit napadený rozsudek i rozhodnutí žalované a věc jí vrátit k dalšímu řízení.

[4] Žalovaná ve svém vyjádření pouze odkázala na odůvodnění napadeného rozsudku, se kterým se ztotožnila, a na své vyjádření k žalobě.

II.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost je důvodná.

[7] Ustanovení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 17. prosince 2015, stanovilo, že „[p]olicie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i prováděného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.“

[8] Zmíněným přímo použitelným právním předpisem Evropských společenství je nařízení Dublin III. Podle čl. 28 odst. 2 tohoto nařízení „[č]lenské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li vážné nebezpečí útěku na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění přiměřené a nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření.“ Článek 2 písm. n) nařízení Dublin III vymezuje pojem „nebezpečí útěku“ jako „[...] existenci důvodů, které se zakládají na objektivních kritériích vymezených právními předpisy, pro které je možné se v konkrétním případě domnívat, že žadatel nebo státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, na které se vztahuje řízení o přemístění, může uprchnout.“

[9] Usnesením ze dne 24. 9. 2015, č. j. 10 Azs 122/2015 – 88, položil Nejvyšší správní soud Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku týkající se výkladu citovaných ustanovení zákona o pobytu cizinců, a to ve znění: „Má samotná skutečnost, že zákon nevymezil objektivní kritéria pro posuzování vážného nebezpečí útěku cizince [čl. 2 písm. n) nařízení č. 604/2013 (Úř. věst. L 180, 29. 6. 2013, s. 31)], za následek neaplikovatelnost institutu zajištění dle čl. 28 odst. 2 téhož nařízení?“

[10] Soudní dvůr na tuto otázku odpověděl rozsudkem ze dne 15. 3. 2017, Al Chodor, C-528/15, tak, že „článek 2 písm. n) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, ve spojení s jeho čl. 28 odst. 2, musí být vykládány v tom smyslu, že členským státům ukládají povinnost stanovit obecně závazným právním předpisem objektivní kritéria, na nichž se zakládají důvody, pro které je možné se domnívat, že žadatel o mezinárodní ochranu, s nímž je vedeno řízení o přemístění, může uprchnout. Absence takového právního předpisu má za následek neaplikovatelnost čl. 28 odst. 2 tohoto nařízení.“

[11] Z uvedeného je zřejmé, že v projednávané věci nebyly podmínky pro zajištění stěžovatele splněny. Aby bylo možné zajistit cizince podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III, je třeba, aby v jeho případě existovalo vážné nebezpečí útěku ve smyslu čl. 2 písm. n) tohoto nařízení. Jak Soudní dvůr konstatoval v rozsudku ve věci Al Chodor, „je zásadní, aby kritéria definující existenci takového nebezpečí, které je důvodem pro zajištění, byla jasně vymezena závazným aktem, jehož uplatňování bude předvídatelné. S ohledem na účel dotyčných ustanovení a na vysokou úroveň ochrany, jež vyplývá z jejich kontextu, může požadavky na srozumitelnost, předvídatelnost, dostupnost, a zejména na ochranu před svévolí splňovat jediné obecně závazný právní předpis“ (body 42 a 43 odůvodnění). Jelikož zákon o pobytu cizinců do 17. prosince 2015 (tedy v době, kdy byl stěžovatel zajištěn) kritéria pro určení, zda se v konkrétní situaci jedná o

vážné nebezpečí útěku cizince, neobsahoval, nebylo možné ustanovení o zajištění cizince za účelem jeho přemístění podle nařízení Dublin III aplikovat. Rozhodnutí žalované bylo tedy vydáno v rozporu s unijním právem, pro který je měl zrušit již krajský soud.

III.

Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a proto napadený rozsudek krajského soudu z výše uvedených důvodů zrušil. Podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. platí, že *zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu*. V dané věci jsou podmínky pro tento postup splněny, neboť důvod, pro který Nejvyšší správní soud přistoupil ke zrušení rozsudku krajského soudu, má původ již v rozhodnutí žalované; krajský soud by tak v dalším řízení neměl jinou možnost, než rozhodnutí žalované zrušit a věc jí vrátit k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud proto v souladu se zásadou procesní ekonomie podle § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení, v němž bude vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[13] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. platí, že pokud Nejvyšší správní soud zruší rozhodnutí žalovaného podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s., rozhodne o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Stěžovatel měl ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. mu tedy přísluší právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení stěžovatele v tomto případě tvoří odměna jeho zástupce a hotové výdaje. Výše odměny za jeden úkon právní služby činí 3.100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Soud proto stěžovateli přiznal částku 15.500 Kč za pět úkonů právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení, podání žaloby, podání repliky k vyjádření žalované, další konzultace s klientem a podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu]. K pěti úkonům právní služby soud připočetl paušální náhradu hotových výdajů stěžovatelova zástupce ve výši 300 Kč za jeden úkon, tj. celkem částku 1.500 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem DPH, a proto mu náleží odměna navýšená o 21% (§ 14 advokátního tarifu). Celkem tedy stěžovateli náleží náhrada nákladů řízení před správními soudy ve výši 20.570 Kč. Tuto částku je žalovaná povinna zaplatit stěžovateli na účet advokáta Mgr. Jindřicha Lechovského do 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 4. května 2017

JUDr. Lenka Kaniová

pokračování

1 Azs 20/2016 - 31

předsedkyně senátu